

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
102/11. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2011. október 4.

A C-403. és C-429. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet
Football Association Premier League és társai kontra QC Leisure és társai
Karen Murphy kontra Media Protection Services Ltd

Az uniós joggal ellentétes a labdarúgó-mérkőzések közvetítésének olyan engedélyezési rendszere, amely a műsorsugárzó szervezeteknek tagállamonként biztosít területi kizárólagosságot, és amely megtiltja a televíziónézőknek, hogy ezeket a műsorokat dekódoló kártya segítségével más tagállamokban nézzék

A védelem alatt álló műveket tartalmazó labdarúgó-mérkőzés-közvetítések bemutatásához szükség van e művek szerzőjének engedélyére

A Football Association Premier League (FAPL) irányítja a „Premier League”-et, amely Anglia legjelentősebb hivatásos labdarúgó-bajnoksága, és ez a szervezet értékesíti ezen bajnokság mérkőzéseinek vonatkozásában a televíziós közvetítési jogokat. Az FAPL nyílt közbeszerzési eljárás útján területi alapon kizárólagos jogot biztosít a műsorsugárzó szervezeteknek a Premier League mérkőzéseinek élő közvetítésére. Mivel ez a terület rendszerint egyetlen tagállam területének felel meg, a televíziónézők kizárólag a lakóhelyük szerinti tagállamban székhellyel rendelkező műsorsugárzó szervezetek által közvetített mérkőzéseket nézhetik.

A területi kizárólagosság védelme és annak megakadályozása érdekében, hogy a nyilvánosság az adásokat az érintett tagállamon kívül vehesse, az FAPL-lel kötött felhasználási szerződésekben minden műsorsugárzó szervezet kötelezettséget vállal a műholdas jel kódolására és arra, hogy a kódolt jelet, műhold útján kizárólag a neki odaitélt területen fogja az előfizetőknek közvetíteni. Közvetkezésképpen a felhasználási szerződés megtiltja a műsorsugárzó szervezeteknek, hogy dekódoló kártyákat bocsássonak azon személyek rendelkezésére, akik a műsoraikat azon tagállamon kívül kívánják nézni mint amelyre az engedélyt megadták.

A jelen ügyek alapját képező jogviták ezen kizárólagosság kijátszására irányuló kísérletekre vonatkoznak. Az Egyesült Királyságban ugyanis a Premier League mérkőzéseire való hozzáférés érdekében bizonyos pubok olyan külföldi dekódoló kártyákat kezdtek használni, amelyeket görög műsorsugárzó szervezetek bocsátottak a Görögországban lakó előfizetők rendelkezésére. Ezek a pubok a Sky – az egyesült királysági közvetítési jogok jogosultja – által igényelt árakhoz képest kedvezőbb áron veszik meg a dekódoló kártyát és a dekódoló egységet.

Az FAPL megpróbál bírósági úton véget vetni ennek a tevékenységnek, mivel úgy véli, hogy az sérti a televíziós műsorsugárzási jogok kizárólagosságát és hátrányosan befolyásolja ezen jogok értékét. Az első ügy (C-403/08) az FAPL polgári jogi keresetére vonatkozik, amely azon pubok ellen irányul, amelyekben görög dekódoló kártya használatával Premier League mérkőzéseket mutattak be, és azon személyek ellen, akik a pubokat ilyen dekódoló kártyákkal látták el. A második ügy (C-429/08) egy pub tulajdonosa, Karen Murphy elleni büntetőeljárásból ered, aki görög dekódoló kártya használatával mutatott be Premier League mérkőzéseket. A High Court (Egyesült Királyság) mindkét ügyben számos, az uniós jog értelmezésére vonatkozó kérdéssel fordult a Bírósághoz.

A Bíróság a mai napon hozott ítéletében megállapítja, hogy **a szolgáltatásnyújtás szabadságával ellentétes az a nemzeti szabályozás, amely megtiltja a külföldi dekódoló kártyák behozatalát, értékesítését és használatát, és az nem igazolható** sem a szellemi tulajdonjogok védelmének céljával, sem a nyilvánosság labdarúgó-stadionokban való jelenléte ösztönzésének céljával.

E korlátozásnak a szellemi tulajdonjogok védelme céljával való igazolásának lehetőségét illetően a Bíróság rámutat, hogy az FAPL a Premier League mérkőzései vonatkozásában nem hivatkozhat a szerzői jogra, mivel ezek a sportesemények nem minősülnek egy szerző saját szellemi alkotásainak, tehát az uniós szerzői jog értelmében vett „műveknek”.

Továbbá, még ha a nemzeti jog a sporteseményeknek ehhez hasonló védelmet biztosítana is – amely főszabály szerint összeegyeztethető lenne az uniós joggal – a külföldi dekódoló kártyák használatának tilalma túllép azon a mértéken, amely az érintett jogok jogosultjai megfelelő díjazásának biztosításához szükséges.

Ebben a tekintetben a Bíróság rámutat, egyrészt hogy az ilyen megfelelő díjazás kiszámításánál lehetőség van a tényleges és a potenciális közönség figyelembevételére mind a sugárzás kibocsátása szerinti tagállamban, mind az összes többi olyan tagállamban, ahol a műsorokat veszik, ennél fogva nincs szükség a szolgáltatások szabad mozgásának unión belüli korlátozására. Másrészt a területi kizárólagosság biztosításáért egy kiegészítő összegnek a televíziós csatornák általi fizetése túllép azon a mértéken, amely a megfelelő díjazás jogosultak számára való biztosításához szükséges, mivel ez a gyakorlat mesterséges árkülönbségeket eredményezhet a felosztott nemzeti piacok között. Márpedig az ilyen felosztás és az ilyen mesterséges árkülönbség összeegyeztethetetlen a Szerződés alapvető céljával, amely a belső piac megvalósítása.

Hasonló okok miatt a kizárólagos engedélyek rendszere ellentétes az Unió versenyjogával is, ha a felhasználási szerződések megtiltják, hogy a külföldi dekódoló kártyákat azon televízió nézők rendelkezésére bocsássák, akik a műsorokat azon tagállamon kívül szeretnék nézni, amelyre az engedélyt megadták.

Igaz, hogy az uniós versenyjoggal főszabály szerint nem ellentétes, hogy a jogosult – a sugárzás kibocsátása szerinti egyetlen tagállam vagy több ilyen tagállam vonatkozásában valamely meghatározott időszak során – egyetlen engedélyesnek engedje át a védelem alatt álló mű műholdas sugárzásának kizárólagos jogát. Mindazonáltal a felhasználási szerződések nem tilthatják meg a műsorsugárzó szervezeteknek az érintett sporteseményekre vonatkozó mindennemű határon átnyúló szolgáltatás nyújtását, mivel az ilyen szerződés lehetővé tenné, hogy az engedéllyel lefedett területen minden műsorsugárzó szervezet teljes területi kizárólagosságot kapjon, ezáltal az említett szolgáltatások területén teljesen megszüntetné a műsorsugárzók közötti versenyt, és a nemzeti piacokat felosztaná a nemzeti határok mentén.

Végül, a szerzői jogi irányelv értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdéseket illetően a Bíróság előzetesen hangsúlyozza, hogy kizárólag a nyitó képsorok, a Premier League főcímműve, a Premier League közelmúltbeli mérkőzéseinek legjelentősebb pillanatait bemutató előre rögzített filmek, valamint meghatározott grafikák tekinthetők „műveknek”, ennél fogva kizárólag azokra terjed ki a szerzői jogi védelem. Ezzel szemben maguk a sportesemények nem olyan művek, amelyek ilyen védelemben részesülnek.

Így tehát a Bíróság akként határozott, hogy **a védelem alatt álló műveket tartalmazó műsoroknak – így a nyitó képsoroknak vagy a Premier League főcímművének – a pubokban való közvetítése a szerzői jogi irányelv értelmében vett „nyilvánossághoz közvetítésnek” minősül, amelyhez szükség van a mű szerzőjének engedélyére.** Ugyanis ha ezeket a műveket a pub az ott jelen lévő vendégeknek közvetíti, akkor a műveket egy olyan további nyilvánossághoz továbbítják, amelyet a műveik sugárzását engedélyező szerzők nem vettek figyelembe.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében a közösségi jog értelmezésére vagy valamely közösségi jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106